

Pracovní listy

pro 1. ročník ZŠ

Bezplatný metodický materiál pro podporu čtenářské gramotnosti žáků základních škol. Všechna práva vyhrazena. Určeno pro využití při výuce. Bez předchozího písemného souhlasu Klubu mladých čtenářů Albatros je zakázána další publikace nebo úprava materiálu nebo jakékoli jeho části. V pracovních listech byly použity ilustrace Arnolda Lobela.

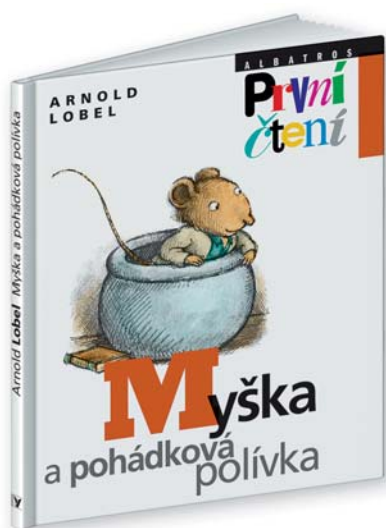
Vážené kolegyně, vážení kolegové,

pracovní listy, které jsou doplňkem ke knize Myška a pohádková polívka, jsou určeny pro žáky 1. třídy. Jsou okořeněné o některé metody kritického myšlení, které velmi efektivně napomáhají rozvíjet čtenářské dovednosti a podporují nenásilnou formou čtenářskou gramotnost. Prvňáčci se hlouběji zamýšlejí nad textem jednotlivých příběhů. Některými otázkami přesahují text, a tak vzbuzují zájem o další informace, které si žáček může s učitelem či rodiči dohledat v jiných beletristických knihách nebo v odborných publikacích. Některé úlohy mohou být řešeny ve dvojici, skupinově i v celém kolektivu třídy. Tím je zajištěna podpora komunikace, sdílení myšlenek a názorů na danou knihu. Děti vyjadřují své pocity ze čtení, což je rozvíjí i po emociální stránce. Tyto pracovní listy mají mezipředmětový přesah, lze je tedy využít i v hodinách matematiky, prvouky, tělocviku... Na poslední stránce pracovních listů je slovníček – vyjasňovač, sem si prvňáček zapisuje slova, kterým nerozumí. Vyjasňuje si význam těchto slov se spolužáky, s paní učitelkou, s panem učitelem nebo s rodiči.

Na pracovních listech může pracovat žák jak samostatně, tak společně s učitelem při výuce nebo s rodiči doma.

Doufám, že tyto pracovní listy budou pro prvňáčky zajímavé, obohacující a naladí je na další čtení.

Mgr. Bronislava Podhajská

1.

Jméno _____

Než začneme číst

Motivace před čtením:

Hádanka: *Která hlavní postava bude vystupovat v knížce? O kom nám bude knížka vyprávět? Odpověď najdeš v hádance.*

Malé šedé stvoření,
čtyři nožky k chození,
čumáček a dvě očka,
honí ho často kočka.

Odpověď: _____

Veźmi si pastelku a namaluj si zvířátko, které jsi vyřešil v hádance:

Tvoje:	Dle návodu: <i>Zleva kreslím rovnou linku, přidám mírný kopeček. Ouška, očko za chvíli, poté tvořím čumáček, vousky, dlouhý ocásek. Hurá, je tu myšáček.</i>
--------	--

2.

Jméno

Myš

Co si myslíš, nebo víš o myšce? Zamysli se sám/la, zapiš si pár informací do rámečku. Pak si o myši povídej s kamarádem i se spolužáky v rámci třídy.

Nakonec učitel/rodič přečte dětem informace z encyklopedie. Případně lze zhlédnout video o myšce – <https://www.youtube.com/watch?v=l70UhhNalqA>

Myš domácí

Myš domácí je savec, hlodavec rozšířený po celém světě. Myš přivádí na svět 5–8 mláďat v jednom vrhu. Po narození mláďata sají mateřské mléko. Myšky mají velké oči, velké uši a dlouhý ocásek. Mají hlodavé zuby. Jsou to všežravci. Pojídají semena trav a bylin i hmyz. Umí velmi dobře šplhat, rychle běhat a plavat. Přes den se myš zdržuje ve skrýši, za soumraku a v noci vychází za potravou.

Po přečtení informací o myši z encyklopedie se vrať ke svým myšlenkám v červeném rámečku a zeleně si zatrhni ty, které jsou pravdivé. Chybné škrtni obyčejnou tužkou. Nepřesné doplň.

Při tělocviku si zahrajeme na kočku a myš. Zavzpomínejte si na dětství s básničkou Vařila myšička kašičku – uvolňovací cvik ruky.

3.

Jméno

Předvídání z obálky

Předvídání

**Děti, podívejte se na obálku knihy. Hlavního hrdinu již známe.
Slovo myška je i v názvu knihy.**

Kdo knihu napsal? Jak se jmenuje pan spisovatel?

Znáš nebo četla jsi od tohoto autora ještě nějaké knížky? Které?

*Celý název zní: „Myška a pohádková polívka“.
Co myslíš, že myšku v této knize čeká? O čem asi kniha bude a proč?*

Co je polévka?

V kterou denní dobu ji většinou jíme?

3.

Jméno

Jak se nazývá denní jídlo, jehož je polévka součástí? Vyber si a zakroužkuj:

svačina snídaně večeře oběd

*Jaké polévky znáš? Zaznamenej je do myšlenkové mapy.
Zakroužkuj zelenou pastelkou svoji nejoblíbenější.*

Úvod

Čtení s porozuměním a dějová posloupnost

1. Přečti si první příběh (str. 7–11). Odpovídej na otázky, správnou odpověď zakroužkuj:

Četla myška pod stromem knihu? ANO NE

Chytil myšku lišák? ANO NE

Nesl lasičák myšku domů za nožičku? ANO NE

Chtěl z ní uvařit polívku? ANO NE

Měl lasičák velký hlad? ANO NE

Vyprávěla myška lasičákovi tři pohádky? ANO NE

2. Očísluj obrázky podle toho, jak se příběh vypráví.

Vosy a bláto

Shrnování, fantazie a realita

1. Přečti si část příběhu *Vosy a bláto*, pouze str. 12. Zkus jednou větou shrnout, co se v příběhu odehrálo. Poslechni si i své spolužáky.

2. Jak myslíš, že bude příběh pokračovat? Předvídej, co se stane.

3. Dočti si příběh.

Myslíš si, že by se příběh mohl stát ve skutečném světě? ANO NE

Proč?

4. Přečti si otázky. Zakroužkuj správnou odpověď.

Co může být skutečné?

- A. Vosy žijí ve vosím hnízdě.
- B. Myšák je oblečený.
- C. Vosy umí mluvit.
- D. Myšák nosí vosí hnízdo na hlavě.

Jak se cítí myšák s vosím hnízdem na hlavě?

- A. Myšák má radost.
- B. Hlasité bzučení je mu příjemné.
- C. Myšákovi je to jedno.
- D. Hlasité bzučení se nedá vydržet.

5. Jak vyzrál myšák nad vosami?

Dva balvany

Hledání souvislostí mezi obrázkem a textem

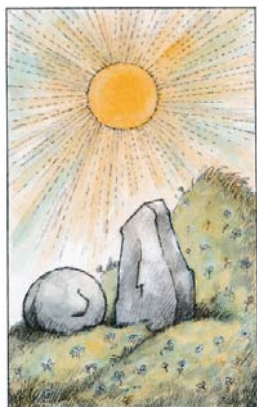
1. Přečti si příběh *Dva balvany*. Spoj barevnými čarami obrázek s větou.

Jednoho dne přiletěl pták.
Sedl si na větší kámen.

Teď, když to víme, cítím se
báječně.

Dva balvany nešťastně
seděly na svahu.

Jednou kolem přeběhla myš.

2. Kdo měl pravdu, ptáček nebo myška? Proč?

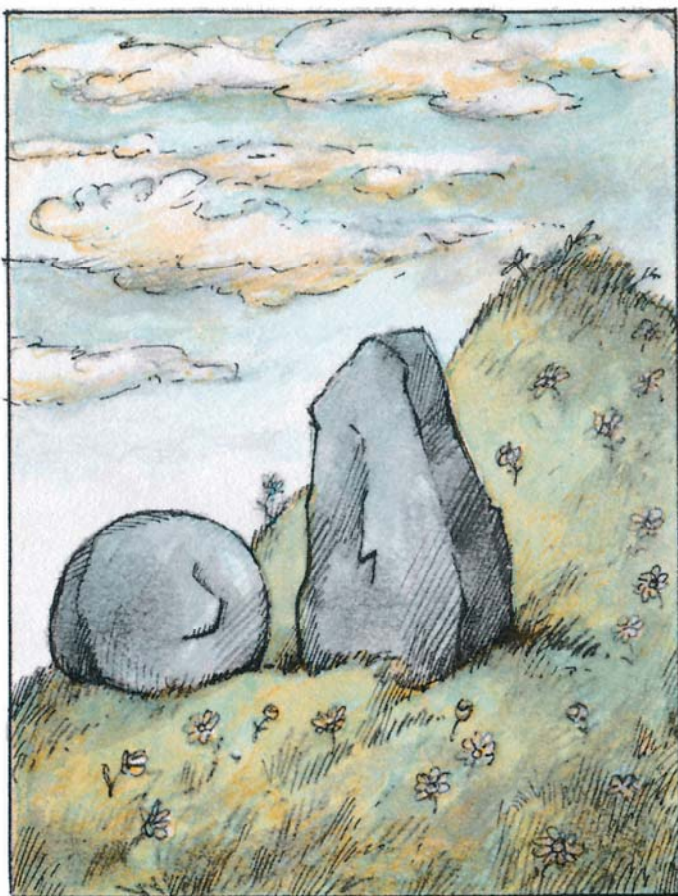
Zamysli se nejdříve sám, poté si vyslechni názor jiných kamarádů.

6.

Jméno

3. Dokresli do obrázku, odkud se díval ptáček a odkud myška.
Najdi v příběhu věty, které to popisují. Znovu si je přečti.
Scénku si lze zahrát i v přírodě (při tělocviku).

Co viděl ptáček?

Co viděla myška?

Co by asi kameny mohly vidět, kdyby byly na druhé straně? Proč?

Co bys poradil/a kamenům, aby nebyly 100 let smutné?

Cvrčci

Postavy a prostředí

Přečti si příběh Cvrčci. Odpovídej na otázky. Vyber si z nabídky slov a správné odpovědi zakroužkuj.

1. *Kdo nebo co v příběhu vystupuje?*

měsíc myška cvrčci tráva dům postel

2. *Kde se příběh odehrává?*

u stromu u domečku myšky na ulici na vodě v letadle

3. *Kdy se příběh odehrává?*

ráno v poledne v noci odpoledne v poledne

4. *Co ti pomohlo při hledání správné odpovědi?*

pohádka Cvrčci rada kamaráda obrázek/ilustrace rada dospělé osoby

5. *Doplň do věty čísla. Kolik cvrčků přišlo nejdříve, o kolik více jich bylo na konci než na začátku?*

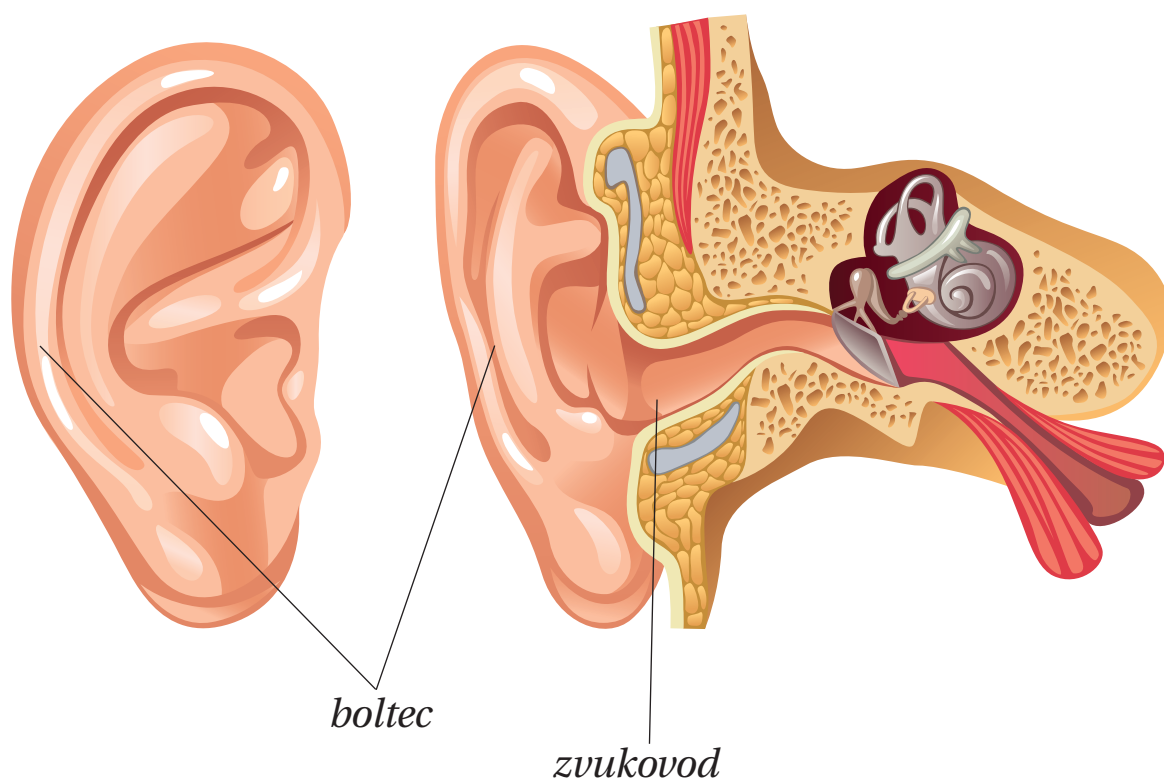
Jedné noci přišel k myšimu domečku _____ cvrček, za chvíli tu postávali _____ cvrčci, zanedlouho už cvrkali _____ cvrčci, nakonec cvrkalo ostošest _____ cvrčků.

7.

6. Proč stále přicházejí další cvrčci? Co se stalo mezi myškou a cvrčkem? Proč?

7. Napadá tě nějaká otázka, která se váže k této pohádce, ale neznáš odpověď? Zeptej se.

Při prvouce lze využít téma nedoslýchavost, hluchota, ušní hygiena, znaková řeč, ucho jako orgán sluchu...

Trnitý keř

Porovnávání textu

1. Přečti si pečlivě pohádku. Dívej se do pracovního listu na text příběhu. Učitel ti tuto část příběhu přečte znovu a ty podtrhni v pracovním listě ta slova, která se od původního textu liší.

Trnitý strom

Stará myší dáma vyběhla
ze dveří svého domečku
a moc brečela.

Přispěchal k ní policista.

„Milá myško, co se vám proboha stalo?“
strachoval se.

„Jen se pojdte podívat,“
zvala ho dál. „Neukážu vám to.“

5 chyb

2. Proč nechtěla myška, aby jí strážník vytrhl keř z křesla?

3. Vymýšlej další otázky k textu a ptej se na odpověď svých spolužáků.

4. Seřaď věty podle příběhu, jak se odehrály. Čísla zapiš do rámečku.

- Objevila se poupata.
- Na keři vyrostly velké růže.
- Keř se otřepal a napřímil.
- Na větvích vyrašily zelené lístky.
- Dala mu kytici růží a políbila ho.

Zahraj si na mima a předved' pantomimou některé věty.

9.

Jméno

Závěr

Vizualizace

1. Nakresli všechny předměty, které měl lasičák zamíchat do polívky.

5 věcí

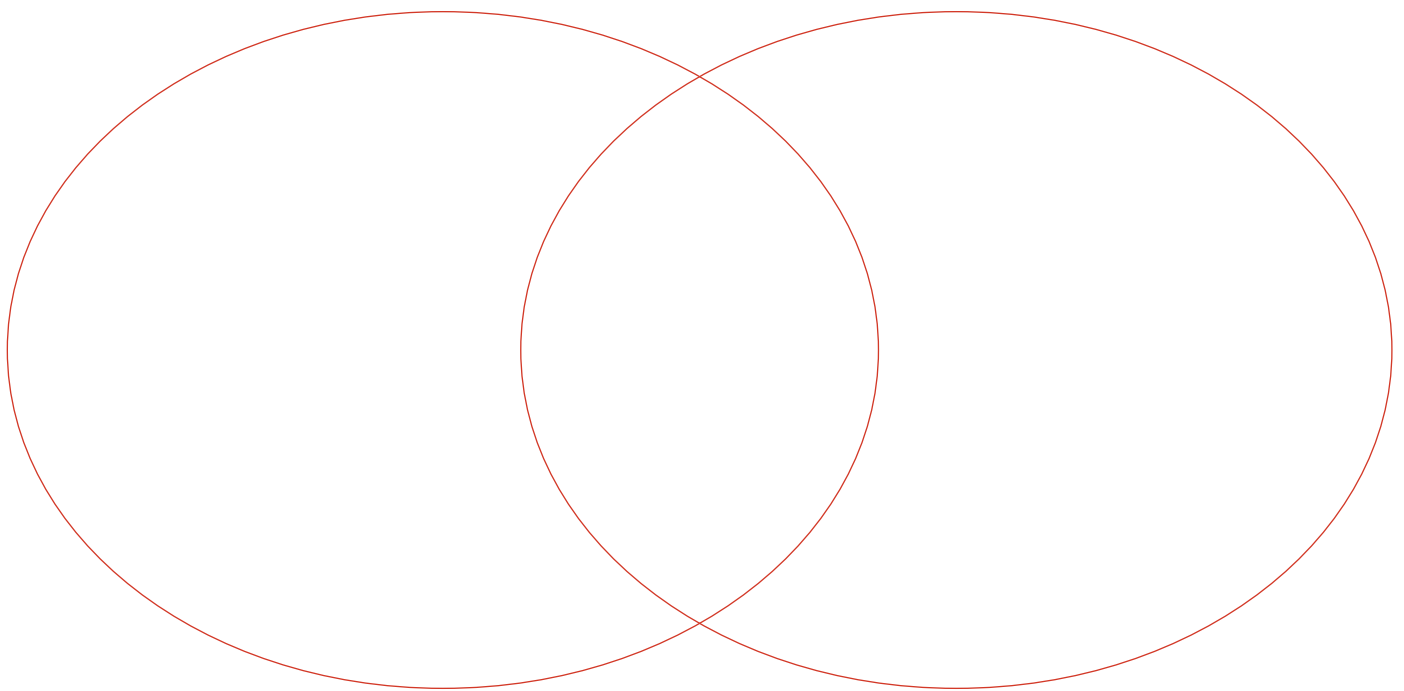
9.

**Odpovídej na otázky, ptej se kamarádů ve skupině nebo ve třídě?
Zahraj si na reportéra.**

- 1. Proč musel lasičák posbírat všechny nakreslené věci?*
- 2. Jak to v příběhu dopadlo s myškou?*
- 3. Jak se myšce podařilo utéct?*
- 4. Co prožil lasičák než si nasbíral přísady do polívky?*
- 5. Proč si lasičák, nepochutnal na polívce?*
- 6. Jak trávil čas myška po útěku?*
- 7. Zapiš, co mají myš a lasičák společného a v čem se liší.*

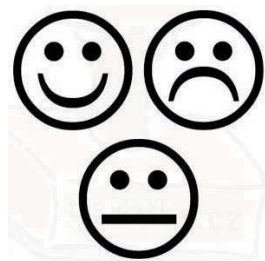
Myš

Lasičák

Jméno

**Právě jsi dokončil pracovní listy ke knize Myška a pohádková polívka.
Zhodnot se, jak se ti práce dařila:**

Otázky po čtení:

Jak se ti líbila tato knížka a proč?

Která část příběhu tě nejvíce zaujala?

Které ilustrace se ti nejvíce líbily?

Co by ses chtěl ještě z knížky dozvědět?

**Vyber si jednu postavu z knížky, která je tvému srdci blízká.
Zapiš o ní informace do pětilístku.**

Kdo: _____

Jaká je: _____

Co dělala: _____

Věta o 4 slovech: _____

Shrnutí, přirovnání: _____

**Můžeš být na sebe hrdý, hrdá. Víš o knize spoustu informací. Jen tak dál.
Raduj se s knížkou. Kniha je tvůj kamarád.**

Jméno

Slovníček – Vyjasňovač

Zapiš slovo, kterému nerozumíš. Odhal jeho význam.

lasičák	Lasice – je drobná masožravá šelma, která loví malé hlodavce /myši/.

Myška a pohádková polívka – klíč

1. Než začneme číst

Hádanka: Která hlavní postava bude vystupovat v knížce? O kom nám bude knížka vyprávět? Odpověď najdeš v hádance.

Odpověď: **Myš**

Vezmi si pastelku a namaluj si zvířátko, které jsi vyřešil v hádance:

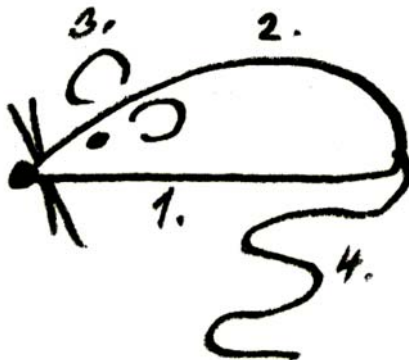
Dle návodu:

Zleva kreslím rovnou linku,
přidám mírný kopeček.

Ouška, očko za chvíli,

poté tvořím čumáček,
vousky, dlouhý ocásek.

Hurá je tu myšáček.

2. Myš

Co si myslíš nebo víš o myšce? Zamysli se sám/a, zapiš si pár informací do rámečku. Pak si o myši povídej s kamarádem i se spolužáky v rámci třídy.

MYS MA' 4 NOHY. ✓

MYS MA' 2 OUŠKA. ✗

3. Předvídání z obálky

Kdo knihu napsal? Jak se jmenuje pan spisovatel této knížky?

Znáš nebo četl/a jsi od tohoto autora ještě nějaké knížky? Které?

Co je polévka? **denní jídlo**

V kterou denní dobu ji většinou jíme? **ve 12 hodin, v poledne**

Jak se nazývá denní jídlo, jehož je polévka součástí? Vyber si a zakroužkuj:

svačina snídaně večeře **oběd**

Jaké polévky znáš, zaznamenej do myšlenkové mapy?

4. Úvod

1. Přečti si první příběh (str. 7–11). Odpovídej na otázky, správnou odpověď zakroužkuj:

- Četla myška pod stromem knihu? ANO NE
Chytil myšku lišák? ANO NE
Nesl lasičák myšku domů za nožičku? ANO NE
Chtěl z ní uvařit polívku? ANO NE
Měl lasičák velký hlad? ANO NE
Vyprávěla myška lasičákovi 3 pohádky? ANO NE

2. Očísluj obrázky podle toho, jak se příběh vypráví.

1.

2.

3.

4.

5. Vosy a bláto

3. Dočti si příběh.

Myslíš si, že by se příběh mohl stát ve skutečném světě? ANO NE

4. Přečti si otázky. Zakroužkuj správnou odpověď.

Co může být skutečné?

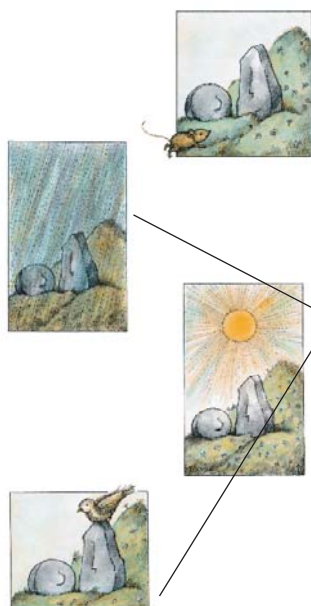
A. Vosy žijí ve vosím hnízdě.

Jak se cítí myšák s vosím hnízdem na hlavě?

D. Hlasité bzučení se nedá vydržet.

6. Dva balvany

1. Přečti si příběh Dva balvany. Spoj barevnými čarami obrázek s větou.

Jednoho dne přiletěl pták. Sedl si na větší kámen.

Ted' když to víme, cítím se báječně.

Dva balvany nešťastně seděly na svahu.

Jednou kolem přeběhla myš.

7. Cvrčci

Přečti si příběh Cvrčci. Odpovídej na otázky. Vyber si z nabídky slov, správné odpovědi zakroužkuj.

1. Kdo nebo co v příběhu vystupuje?

měsíc myška cvrčci tráva dům postel

2. Kde se příběh odehrává?

u stromu u domečku myšky na ulici na vodě v letadle

3. Kdy se příběh odehrává?

ráno v poledne v noci odpoledne v poledne

4. Co ti pomohlo v při hledání správné odpovědi?

pohádka Cvrčci rada kamaráda obrázek/ ilustrace/ rada dospělé osoby

5. Doplň do věty čísla. Kolik cvrčků přišlo nejdříve, o kolik více jich bylo na konci než na začátku?

Jedné noci přišel k myšimu domečku **1** cvrček, za chvíli tu postávali **2** cvrčci, zanedlouho už cvrkali **3** cvrčci, nakonec cvrkalo ostošest **10** cvrčků.

8. Trnitý keř

1. Přečti si pečlivě pohádku. Dívej se do pracovního listu na text příběhu.

Učitel ti tuto část příběhu přečte znovu a ty podtrhni v pracovním listě ta slova, která se od původního textu liší.

Trnitý strom keř

Stará myší dáma vyběhla

ze dveří svého domečku

a moc brečela. plakala

Přispěchal k ní policista. strážník

„Milá myško, co se Vám proboha stalo?“ paní

strachoval se.

„Jen se pojdte podívat,“

zvala ho dál. „Neukážu Vám to.“ ukážu

4. Seřaď věty podle příběhu, jak se odehrály. Čísla zapiš do rámečku.

3. Objevila se poupata.

4. Na keři vyrostly velké růže.

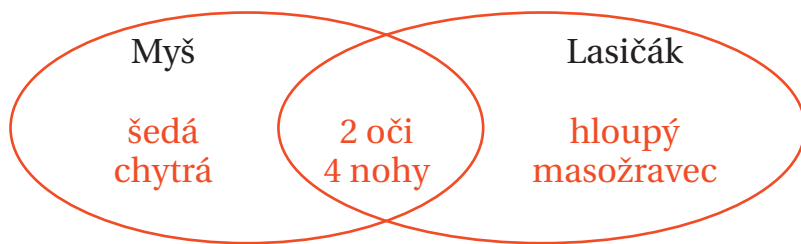
1. Keř se otřepal a napřímil.

2. Na větvích vyrašily zelené lístky.

5. Dala mu kytici růží a políbila ho.

9. Závěr

8. Zapiš, co mají myš a lasičák společného, a v čem se liší.

Zapiš o ní informace do pětিলístku.

Kdo: **myš**

Jaká je: **šedá chytrá**

Co dělala: **četla vyprávěla utekla**

Věta o 4 slovech: **Myš vyprávěla čtyři pohádky.**

shrnutí, přirovnání: **hlodavec**